

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 18.4.2008
KOM(2008) 204 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG,
REGIONSUDVALGET OG DEN EUROPÆISKE CENTRALBANK**

Euroens indførelse i Cypern og Malta

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG,
REGIONSUDVALGET OG DEN EUROPÆISKE CENTRALBANK**

Euroens indførelse i Cypern og Malta

1. INDLEDNING

Rådet besluttede den 10. juli 2007 at ophæve Cyperns og Maltas dispensation om indførelsen af den fælles valuta med virkning fra den 1. januar 2008.

Begge landes vellykkede overgang bekræfter, at en periode på fire uger med to valutaer i omløb kan, hvis den forberedes omhyggeligt, være tilstrækkelig, selv for lande med en meget stor mængde kontanter i omløb¹. Det store flertal af cypriotiske borgere (95 %) og maltesiske borgere (90 %) opfattede overgangen til euroen som forløbet smidigt eller ganske smidigt og effektivt.

Denne meddelelse behandler de vigtigste aspekter af overgangsprocessen, især kontantombytningen, omstillingen af de administrative og finansielle systemer, den faktiske og opfattede effekt af euroens indførelse på priser samt borgernes mening om informations- og oplysningskampagnerne. Derudover drages visse konklusioner, som kan være værdifulde ved fremtidige overgange.

2. OMBYTNINGEN AF SEDLER OG MØNTER

Kontantombytningen er den mest synlige del af overgangen, eftersom stort set alle finansielle institutioner, virksomheder og borgere berøres. Forudsætningen for en vellykket overgang ligger i rettidig forsyning af eurosedler og -mønter til alle berørte parter og grundig forberedelse forud for inddragelsen af den nationale valuta.

2.1. Forhåndsdistribution og videredistribution før €-dagen

A) Cypern

Cyperns centralbank (CBC) påbegyndte forhåndsdistributionen til forretningsbankerne af henholdsvis euromønter den 22. oktober 2007 og eurosedler den 19. november 2007. Omkring 80 % af værdien af eurosedler (til en værdi af 950 mio. EUR) og 64 % af værdien af euromønter (til en værdi af 64 mio. EUR) blev leveret til banksektoren før €-dagen. Alle bankfilialer i Cypern (ca. 900) deltog i forhåndsdistributionstransaktionerne.

Videredistributionen af eurosedler og -mønter til detailhandelen indledtes på samme tidspunkt. Selvom Cyperns centralbank var aktiv med hensyn til at forklare behovet for videredistribution til de virksomheder, der håndterer kontanter, var bestillingerne af kontanter i euro væsentligt lavere end forventet. Mange små virksomheder hævdede, at det var vanskeligt og bekosteligt at opfylde alle kravene i forbindelse med videredistribution. For at løse dette problem tillod bankerne efter aftale med Cyperns centralbank, at virksomhederne kunne forhåndstildeles den 31. december efter en forenklet procedure. Næsten 58 % af de i alt

¹ Cyperns og Maltas overgangsplan fastlagde, at det såkaldte "big bang"-scenarie og en periode på en måned med to valutaer i omløb skulle følges. Den første bølge af medlemsstater indførte euroen i overensstemmelse med Madrid-scenariet, som indebar en overgangsperiode på tre år (et år for Grækenland). Slovenien var den første medlemsstat, som fulgte "big bang"-scenariet, hvorefter eurosedler og -mønter indførtes samtidig med, at euroen blev lovligt betalingsmiddel (1. januar 2007).

1 377 virksomheder, som blev forhåndstildelt, fulgte denne forenklede procedure og tildeltes i alt 3,3 mio. EUR (sammenlignet med 11,1 mio. EUR efter standardproceduren).

Derudover begyndte nogle banker at veksle cypriotiske pund til eurosedler for deres kunder til omregningskursen gebyrfrit fra den 1. november, så virksomheder, der ikke var i stand til at klare opgaven i forbindelse med videredistributionen, fik mulighed for at købe kontanter i euro på forhånd.

Der var 40 000 forhåndspakkede startsæt a 172 EUR, som virksomhederne også havde mulighed for at købe, men kun 22 000 blev solgt. Eftersom disse startsæt bestod af møntruller, kunne de resterende startsæt nemt anvendes af bankerne efter €-dagen.

Endelig var der 250 000 små startsæt til en værdi af 10 CYP (a 17,09 EUR), som var tilgængelige for den brede offentlighed fra den 3. december 2007. Af disse blev omkring 189 000 solgt. Ifølge Eurobarometer-undersøgelsen² åbnede over 70 % af de borgere, som havde købt et lille startsæt, det og brugte mønterne efter ombytningen, mens omkring 20 % lod det forblive urørt.

Fra og med overgangen til euroen er de usolgte små startsæt blevet eksporteret for at imødekomme efterspørgslen fra udenlandske møntsamlere. I de første tre uger af januar eksporteredes cypriotiske euromønter til en værdi af 3,5 mio. EUR.

B) Malta

Forhåndsdistributionen af eurosedler og -mønter til forretningsbankerne påbegyndtes den 15. september 2007. Omkring 107 bankfilialer fik forhåndstildelt eurosedler til en værdi af 540 mio. EUR og euromønter til en værdi af 27,81 mio. EUR før €-dagen.

I videredistributionsperioden, som startede den 1. december 2007, fik 134 virksomheder leveret eurosedler til en værdi af 3,9 mio. EUR og euromønter til en værdi af 1,9 mio. EUR. Det meget beskedne antal virksomheder, som deltog i videredistributionstransaktionen, kan formentlig henføres til de temmelig strenge betingelser, som blev pålagt.

I betragtning af den store mængde kontanter i omløb opfordrede Maltas centralbank befolkningen til at sætte større beholdninger af kontanter i banken fra den 1. december. Bankerne var samtidig forpligtet til at veksle maltesiske lirasedler og -mønter til euro uden at beregne gebyr for at give mindre virksomheder mulighed for at erhverve sig kontanter i euro inden overgangen.

Mange virksomheder foretrak at købe startsæt for at forsyne sig med en tilstrækkelig mængde euromønter. Samtlige 33 000 startsæt beregnet for virksomhederne (a 131 EUR) blev solgt. Bankerne registrerede en vis efterspørgsel efter startsæt, som indeholdt både mønter og sedler, og nogen efterspørgsel efter startsæt med mønter med en anden sammensætning end de udbudte startsæt.

Malta har også modtaget store ordrer på maltesiske mønter fra udenlandske samlere. Mellem €-dagen og den 25. januar blev der afsendt omkring 1 200 000 mønter i hver denominering fra privatbanker til udlandet. På samme tidspunkt havde Maltas centralbank solgt ca. 32 000 præsentationssammensætninger af euromønter til udlandet og omvekslet omkring 10 000 mønter i hver denominering med andre centralbanker i euroområdet.

Den ringe interesse fra virksomhedernes side i videredistributionen viser tydeligt, at de strenge sikkerheds- og informationskrav havde en negativ indvirkning, især for små virksomheder. Den Europæiske Centralbank er derfor nu ved at undersøge muligheden for at

² Flash Eurobarometer-undersøgelse nr. 223, februar 2008.

forenkle sine retningslinjer vedrørende videredistribution for fremtidige overgange; med i overvejelserne er den forenklede procedure, som Cypern fulgte ved udgangen af december.

Misforholdet mellem efterspørgslen efter og udbuddet af eurostartsæt understreger vigtigheden af nøje planlægning i forhold til den mængde mønter, der skal fremstilles. At fremstille ét møntsæt pr. husstand synes at være et rimeligt udgangspunkt.

Den relativt store mængde mønter, som eksporteredes, viser, at der bør tages hensyn til efterspørgslen på samlermarkedet, især når det gælder mindre lande. Ordre fra samlere kan i væsentlig grad ændre mængden af disponible mønter i ombytningsperioden.

2.2. Perioden med to valutaer i omløb

Cypern og Malta valgte en periode på en måned med både den nationale valuta og euroen i omløb. Den smidige overgang til euroen i disse to lande bekræftede, at fire uger er tilstrækkelig til at indføre den nye valuta og inddrage en stor del af den nationale valuta³.

2.2.1. Distributionen af eurosedler og -mønter efter €-dagen

I de første dage efter omstillingen benyttede befolkningen og virksomhederne hovedsagelig pengeautomater og bankfilialer til at erhverve sig kontanter i euro. I begge lande gjorde borgerne imidlertid også massiv brug af detailsalgssteder til at komme af med deres nationale valutaer og få euro.

A) Cypern

For at lette omvekslingen af cypriotiske pund til euro holdt en række banker åbent den 1. januar 2008, hvor bankerne normalt holder lukket.

Cyprioterne gik i banken 336 000 gange i løbet af årets første 10 dage og hævde eller vekslede mere end 578 mio. EUR (i gennemsnit 1 177 EUR pr. transaktion).

Alle 550 pengeautomater var blevet omstillet til kun at udbetale eurosedler fra kl. 0.30 den 1. januar. I de første uger efter overgangen til euroen udbetalte pengeautomaterne kun små sedler for at reducere de byttepengebeløb, detailhandlen skulle give tilbage ved kontantbetalinger. I løbet af de første ti dage efter overgangen hævde cyprioterne over 32 mio. EUR i 251 000 transaktioner. Der blev i gennemsnit hævet 127 EUR pr. transaktion.

Som det var tilfældet i Slovenien og i nogle af de lande, som indførte euroen i 2002 (f.eks. Tyskland og Spanien), gik mange borgere i dagene efter overgangen til bankernes skranker frem for til pengeautomaterne for at skaffe sig den nye valuta. En sammenligning af tallene for hele perioden med to valutaer i omløb (januar 2008) med tallene for januar 2007 viser, at hævetransaktionernes værdi steg med 55 % og omvekslinger med 61 % i størrelsen af transaktioner over skranken, hvorimod tallet for transaktioner i pengeautomater kun steg med 23 %⁴.

Den relativt høje gennemsnitsværdi af omvekslings- eller hævebeløb pr. banktransaktion i Cypern (1 177 EUR) tyder på, at folk lå inde med store kontantbeløb, hvilket betød

³ Perioden med to valutaer i omløb er den periode, der begynder på €-dagen, hvor både euroen og valutaen (dvs. den gamle nationale valuta) er lovligt betalingsmiddel. Den må højst vare seks måneder, men medlemsstaten kan vælge at forkorte denne periode. I forbindelse med den første overgang til euroen valgte de fleste medlemsstater en periode på to måneder med to valutaer i omløb. Slovenien valgte en periode med to valutaer i omløb på kun 14 dage.

⁴ Værdien af transaktioner i pengeautomater steg kun med 15 %, hovedsagelig fordi der kun blev udbetalt små eurosedler i pengeautomaterne i januar 2008.

køddannelser i dagene efter overgangen til trods for, at bankerne undtagelsesvist havde holdt åbent den 1. januar. Situationen i bankerne normaliseredes dog hurtigt.

B) Malta

I Malta blev der mellem den 1. og 10. januar afviklet næsten 230 000 omvekslingstransaktioner ved skranken til et samlet beløb på omkring 165 mio. EUR. I gennemsnit blev der vekslet ca. 729 EUR. I Malta blev der foretaget flere hævnings fra pengeautomater end ved bankernes skranke, men den samlede værdi af hævnings foretaget over skranken var fire gange så høj.

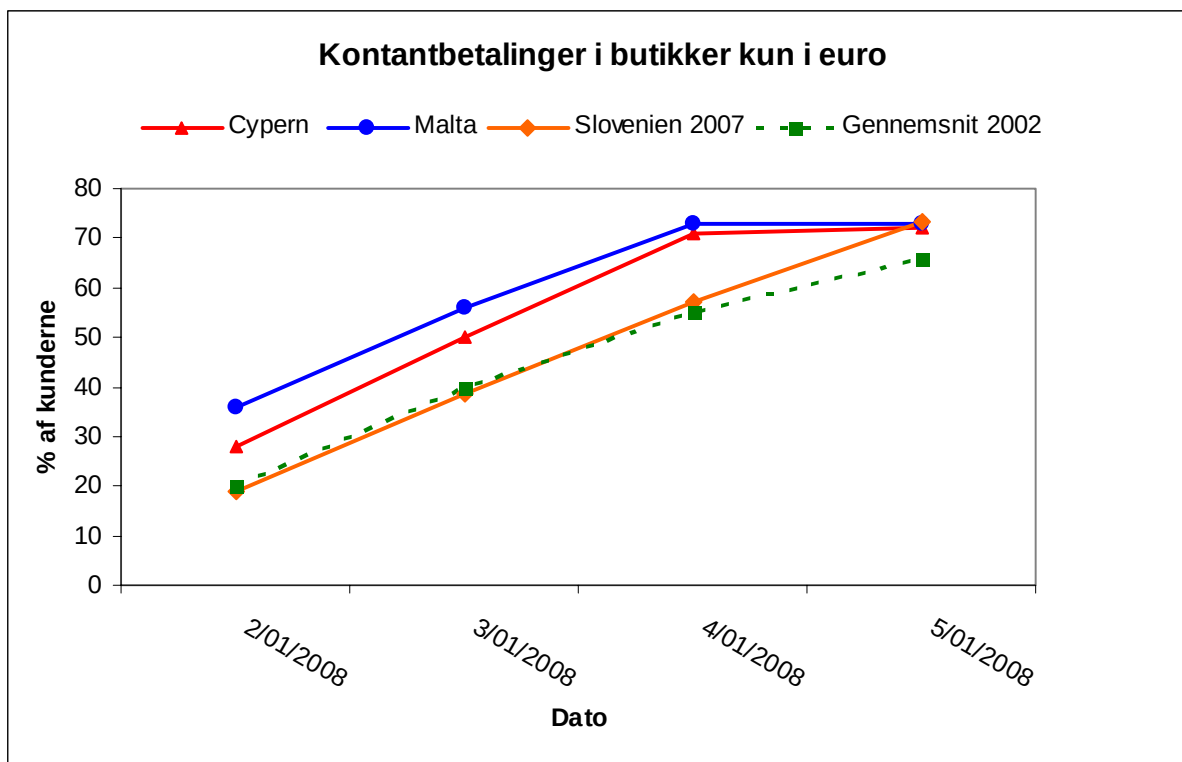
Omkring 90 % af alle pengeautomater (154 i alt) i Malta udbetalte kun eurosedler ved midnat den 1. januar, resten blev omstillet i timerne efter. Der gennemførtes omkring 316 000 udbetalinger til en samlet værdi af 40 mio. EUR frem til og med den 10. januar. Som i Cypern blev der i gennemsnit hævet 126 EUR pr. transaktion.

Eftersom borgerne var ivrige efter at veksle deres beholdninger af national valuta til euro og hæve kontanter i euro, opstod der betragtelige køddannelser i nogle bankfilialer. Flere banker havde åbnet særlige skranke for virksomheder for at forkorte ventetiden. De lange køer, som blev observeret helt op til en uge efter overgangen, var tegn på, at de iværksatte foranstaltninger ikke altid var tilstrækkelige. Bankerne var trods indsatsen fra 600 ekstra kasserere ikke helt forberedte på at håndtere en så stor ekstra arbejdsbyrde.

2.2.2. Udviklingen i kontantbetalinger

Tallene viser, at i såvel Malta som Cypern er euroen hurtigt blevet det gængse betalingsmiddel i kontantbetalinger. Dens anvendelse i de første tre dage øgedes meget hurtigere, end da euroen indførtes for første gang (se figur 1). I begge lande nåede andelen af kontantbetalinger i euro op på 70 % af alle kontantbetalinger i forretningerne den 4. januar, hvorimod andelen af kontantbetalinger i euro i overgangen i 2002 først nåede op på 70 % den 6. januar. Mere end 90 % af detailhandlerne gav udelukkende byttepenge i euro fra den 2. januar 2008.

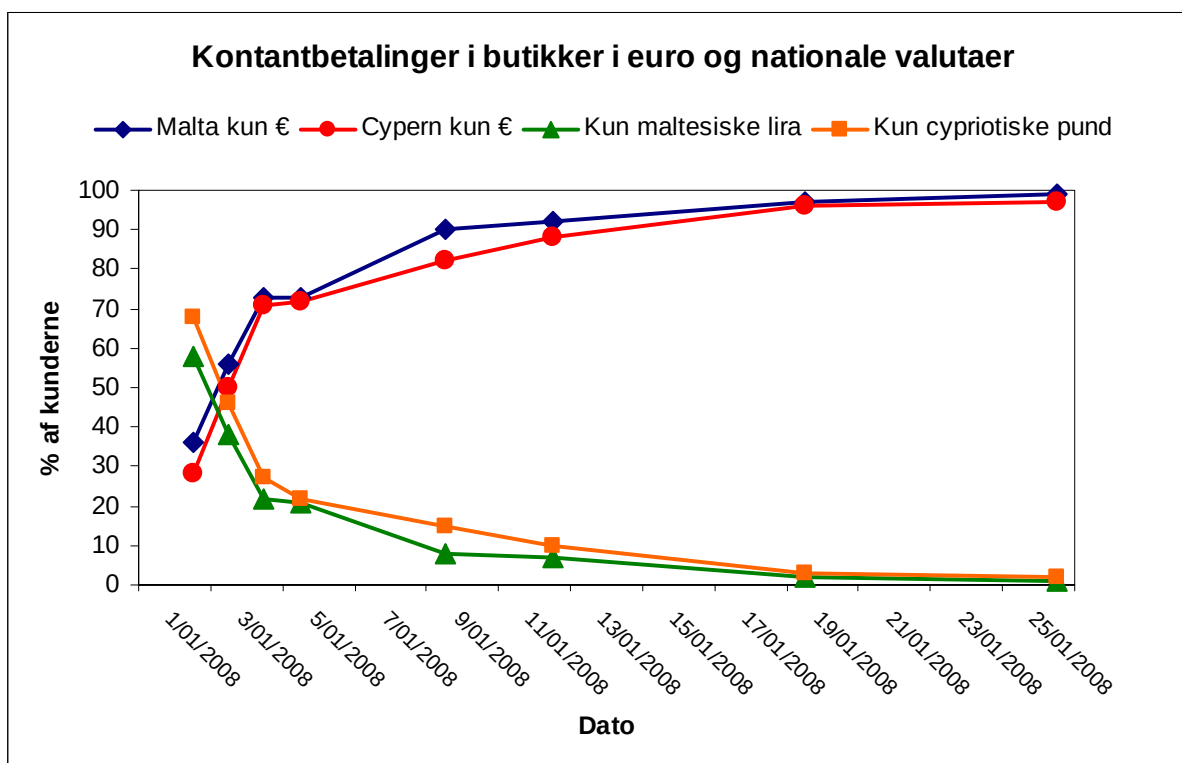
Figur 1

Kilde: Kommissionens tjenestegrene

Dermed faldt antallet af betalinger i national valuta hurtigt fra 100 % den 29. december 2007 til kun 7-10 % af alle kontantbetalinger den 12. januar 2008. Den 20. januar 2008 (dvs. ti dage før udløbet af perioden med to valutaer i omløb) blev kun 3 % af betalingerne i forretningerne foretaget i de nationale valutaer (se figur 2).

Figur 2

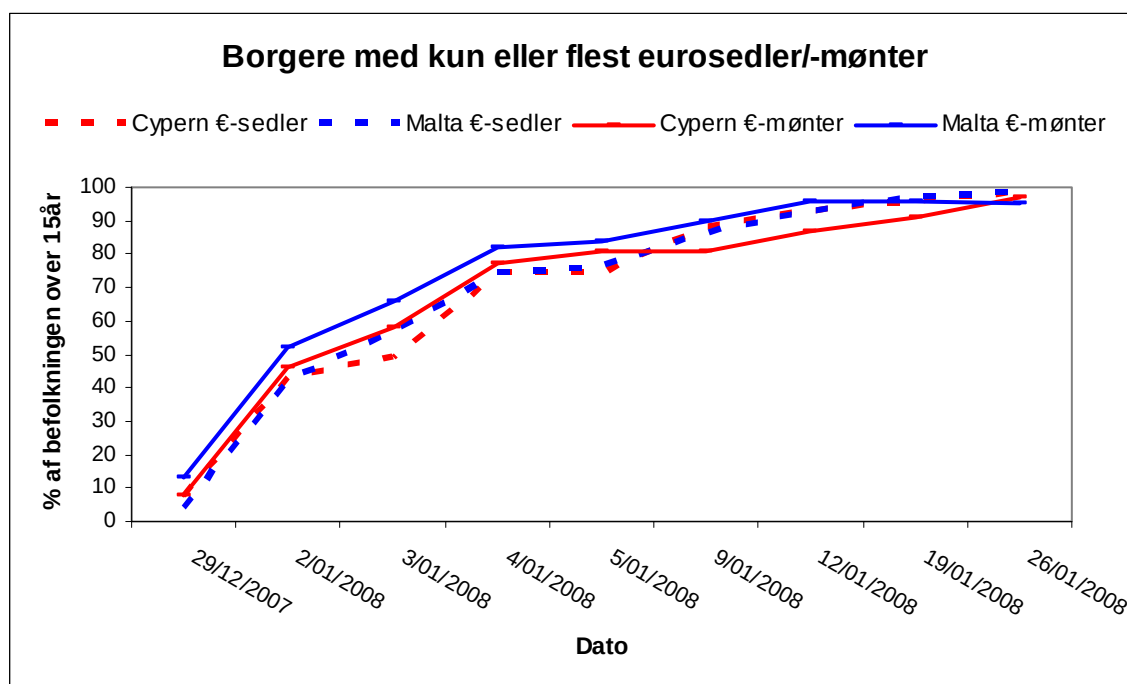

Flere detailhandlende løb tør for kontanter i løbet af de første par dage, eftersom mange borgere ved udsigten til de lange køer i bankerne valgte at bruge forretninger til at komme af med den nationale valuta. Kassepersonalet havde derfor mere brug for store euromønter og små eurosedler end oprindelig planlagt.

Nogle detailhandlende og tjenesteudbydere i Malta (f.eks. buschauffører) løb tør for 1 euro- og 2 euro-mønter, som var nødvendig for at give nøjagtige byttepenge. Da oprunding af priserne var forbudt ved lov, var der behov for uventet store mængder af visse denominationer, og Maltas centralbank måtte derfor afgive yderligere ordrer.

Kommissionen kom i sin undersøgelse, som fremgår af figur 3, frem til, at allerede 12 dage efter overgangen til euro havde mere end 90 % af både Maltas og Cyperns borgere *udelukkende eller fortrinsvis* eurosedler og -mønter i deres tegnebøger. Overgangen gik overraskende hurtigt taget i betragtning, at sammenlignet med Slovenien havde færre borgere forsynet sig med eurosedler og -mønter før €-dagen. Den 29. december 2007 havde 7 % af cyprioterne flest eurosedler, mens 8 % havde flest euromønter. For Maltas vedkommende var tallet henholdsvis 4 % og 12 %. I Slovenien lå tallet i den sammenlignelige periode på 20 % for eurosedler og 27 % for euromønter.

Figur 3

Kilde: Kommissionens tjenestegrene

Borgerne vænnede sig meget hurtigt til deres nye valuta. I starten af februar 2008 fandt næsten 90 % af malteserne og 95 % af cyprioterne, at det var meget nemt eller nemt at skelne mellem eurosedlerne. Mere end halvdelen af de maltesiske borgere (53 %) beregnede oftest priser i euro, når de foretog de daglige indkøb, og omkring 40 % gjorde det i forbindelse med selv ekstraordinære indkøb. De cypriotiske borgere regnede stadig mest i pund, når de foretog køb af større værdi, mens de tænkte mest i euro, når de foretog deres daglige indkøb⁵.

⁵ Flash Eurobarometer-undersøgelse nr. 222 for Cypern og Flash Eurobarometer nr. 223 for Malta, begge februar 2008

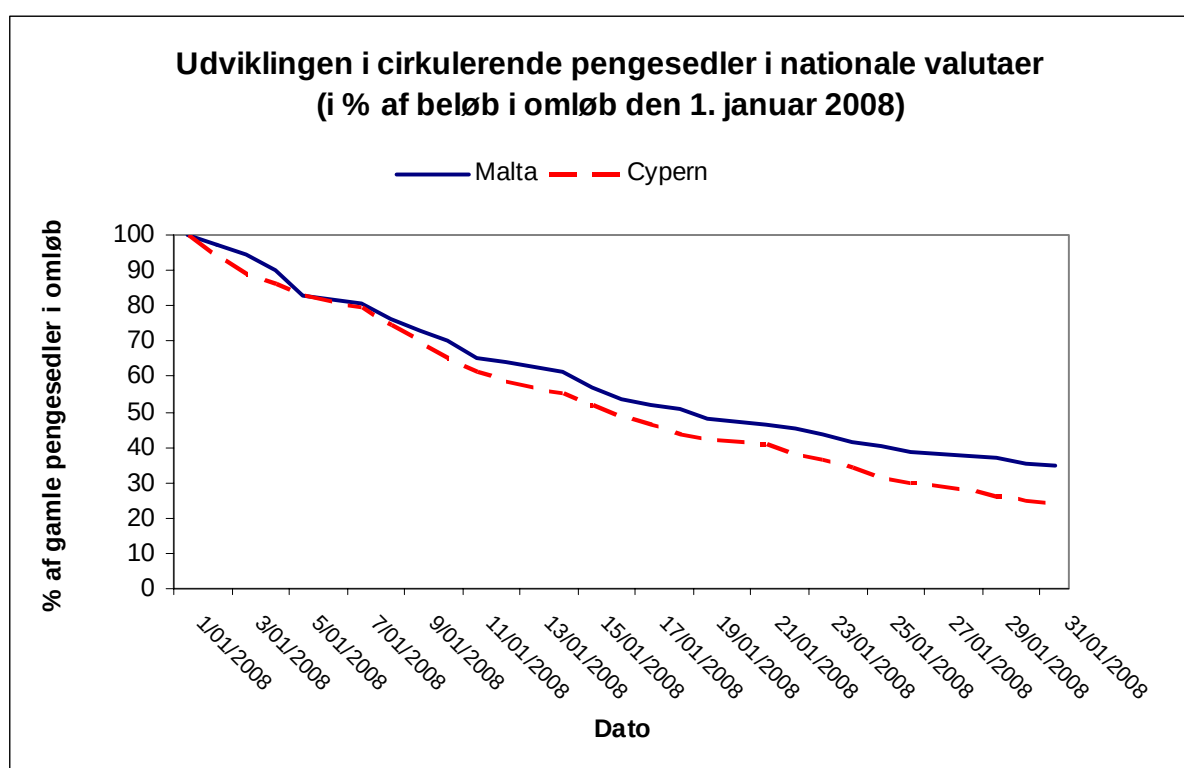
2.2.3. Inddragelse af nationale valutaer

De nationale valutaer begyndte at strømme tilbage i løbet af de sidste måneder af 2007. Pr. 1. januar 2008 var 40 % af værdien af sedler i omløb allerede blevet inddraget i Malta, og i Cypern var det ca. 10 %. Processen accelererede i de første dage af januar, hvor tilbagetrækningen dagligt var 5-6 % af mængden af udestående nationale pengesedler i Cypern og ca. 3 % i Malta.

Ca. 50 % af værdien af cypriotiske pundsedler og maltesiske lira, som var forblevet i omløb den 1. januar, blev indsamlet den henholdsvis den 15. januar og den 17. januar⁶. I begge lande forløb inddragelsen hurtigere end i 2002, hvor de 50 % først blev nået den 21. januar. I slutningen af januar var ca. 25 % af Cyperns nationale valuta og 35 % af Maltas nationale valuta stadig i omløb, et resultat der ligger tæt på det, der konstateredes i 2002⁷.

Generelt set blev der ikke rapporteret om problemer med indsamling og opbevaring af den nationale valuta fra pengetransportvirksomheders eller bankers side.

Figur 4

Kilde: ECB

Overgangen til euroen i Cypern og Malta bekræfter, at det rent teknisk kan lade sig gøre at have en kort periode med to valutaer i omløb, selv for medlemsstater med store mængder

⁶ Den samlede værdi af cypriotiske pundsedler og -mønter i omløb den 1. januar 2008 var henholdsvis 994 mio. EUR og 66 mio. EUR. De tilsvarende tal for den maltesiske lira var 635 mio. EUR og 44 mio. EUR.

⁷ Cyperns nationalbank vil fortsætte med at veksle de nationale pengesedler indtil ti år efter €-dagen og mønter indtil to år efter denne dato uden vekselsgebyr. Maltas centralbank vil fortsat veksle maltesiske liramønter og -sedler indtil henholdsvis den 2. februar 2010 og den 1. februar 2018.

kontanter i omløb.

Selvom bankerne traf særlige foranstaltninger for at håndtere den store ekstra arbejdsbyrde, var det ikke altid tilstrækkeligt for at undgå kødannelser i de første uger efter overgangen. For at fremme overgangen til euroen bør man også fremme indløsning af store kontante beholdninger af nationale valutaer før €-dagen, omfattende videredistribution og anvendelse af andre betalingsmidler end kontanter før hver ombytning.

3. OMSTILLINGEN PÅ DET FINANSIELLE OG ADMINISTRATIVE OMRÅDE

I tråd med "big bang"-scenariet, som både Cypern og Malta havde valgt, fungerede hele det finansielle og administrative område udelukkende i de respektive nationale valutaer frem til den 31. december 2007 for dernæst at skifte over til euroen den 1. januar 2008.

Alle tilgængelige data viser, at Cyperns og Maltas offentlige myndigheder og virksomheder klarede at forberede sig i tilstrækkelig grad og i god tid. Ekspertes fra begge medlemsstater deltog i informations- og uddannelsesforanstaltninger, som var tilrettelagt af Kommissionen/OLAF, ECB og Europol, for at gøre dem fortrolig med de procedurer og metoder, som var udformet med henblik på at beskytte euroen mod efterligninger.

Så godt som alle de virksomheder, Kommissionen havde været i kontakt med i september 2007⁸, var blevet informeret om overgangen til euroen og havde påbegyndt forberedelserne.

Der blev ikke rapporteret om større tekniske problemer fra bankers eller detailhandelens side i overgangsperioden. Omstillingen af pengeautomater, betalingskortsystemer og bankkonti forløb ligeledes smidigt.

4. PRISUDVIKLINGEN

4.1. Prisovervågningen i overgangsperioden

Ifølge Eurobarometer-undersøgelsen om offentlighedens opfattelse af euroen, som gennemførtes i september 2007, frygtede over tre fjerdedele af befolkningen i både Cypern og Malta misbrug og snyd med priser i overgangsperioden. For at tage hånd om disse bekymringer gennemførte begge lande en række foranstaltninger.

I Cypern overvågede fem euroobservatorier på nært hold, om den dobbelte prisangivelse⁹ blev korrekt anvendt, og priserne på dagligvarer blev overvåget af finansministeriet og forbrugerorganisationer. Kodeksen for fair priser, som 7 130 virksomheder havde tilsluttet sig, var tilsyneladende en succes med hensyn til at begrænse prisstigninger, da de fleste tilfælde af prismisbrug blev afsløret blandt virksomheder, som *ikke havde underskrevet den*. Euroobservatorierne tog kontakt til de detailhandlere og tjenesteudbydere, hvis priser var steget usædvanlig meget (hovedsagelig barbersaloner, frisører, kebab-steder, privatejede parkeringsanlæg, læger, caféer og biografer) for at undersøge, hvad årsagen kunne være, og offentliggjorde navnene på internettet på de personer, som havde udnyttet indførelsen af euroen til at hæve priserne.

⁸ Flash Eurobarometer-undersøgelse nr. 218, februar 2008, for Cypern, NECC Business Survey, september 2007, for Malta

⁹ Den dobbelte prisangivelse i cypriske pund og i euro blev obligatorisk den 1. september 2007 og vil fortsat være obligatorisk til den 30. september 2008. I Malta blev den dobbelte prisangivelse i maltesiske lira og i euro obligatorisk den 11. juli 2007 og vil fortsat være obligatorisk frem til den 30. juni 2008.

I Malta blev prissituationen overvåget af det nationale udvalg for indførelsen af euroen (NECC)¹⁰, som også har indgået et FAIR-initiativ med mere end 7 900 virksomheder.

Malta er den første medlemsstat, hvor afrunding af priser ved omregning til euroen er blevet forbudt ved lov¹¹. Enhver anmeldelse om prisoprunding, som er indgivet til telefonhotlinien ("euroline") eller fremsendt via e-mail fra borgerne, undersøges med det samme. I løbet af årets første syv uger måtte 107 forretningsindehavere og andre erhvervsdrivende (heriblandt mange læger og ejere af parkeringsanlæg) afrunde priserne nedad på baggrund af en advarsel fra NECC om, at de uretmæssigt havde skruet salærer eller priser op som følge af euroen. Tre virksomheder fik pålagt bøde for uberettigede prisstigninger, mens 96 klager viste sig at være ubegrundede.

4.2. Tendenser i prisudviklingen

Det var i udstrakt grad globale faktorer, som spillede ind på inflationsudviklingen i Cypern og Malta i 2007. Den relativt lave inflation i årets første halvdel skyldtes i vidt omfang gunstige basiseffekter fra energipriser, men det vendte i perioden august-september 2007. Ugunstige basiseffekter fra energipriser sammenkædet med stigende råvarepriser i andet halvår 2007 har været medvirkende til tendensen mod stigende inflation.

Den årlige inflation i Cypern var gennemsnitligt 2,2 % i 2007 med værdier, som var lave i årets første halvdel og høje i anden halvdel. Den opadgående tendens i HICP-inflationen i 2007 fortsatte i januar 2008. Den årlige inflation steg således fra 4,1 % i januar 2008 til 4,7 % i februar 2008. Den årlige inflation i Malta var i gennemsnit 0,7 % i 2007, men der havde været store udsving i inflationen i form af en opbremsning i første halvdel af året efterfulgt af en stigning i inflationen i årets anden halvdel. Fra at have ligget på 3,8 % i januar 2008 steg tallet i februar til 4,0 % på årsbasis.

Ifølge Eurostats foreløbige vurdering (overgangen til euro og inflation i Cypern og Malta, april 2008) lå i både Cypern og Malta den samlede (engangs)indvirkning af overgangen til euroen på den samlede inflation under og umiddelbart efter overgangen formodentlig på mellem 0,2 og 0,3 procentpoint. Disse skøn for Cypern og Malta stemmer overens med erfaringen fra første gang, euroen blev indført i 2002, og Slovenien i 2007. Eurostat mener derfor, at virkningerne af overgangen til euro i både Cypern og Malta har været synlige, men ikke af en størrelsesorden, der kan få den samlede inflation i de to lande til at stige. Hvis der er behov for det, vil Eurostat opdatere sine konklusioner vedrørende effekten af overgangen til euroen i Cypern og Malta, når der foreligger yderligere oplysninger.

4.3. Prisopfattelser

Tal fra Kommissionens tjenestegrene viser, at den opfattede inflation generelt har fulgt tendensen i HICP-inflationen i Cypern og Malta i de sidste par år. I Cypern har den opfattede inflation ligget tæt op af den samlede inflations retning, eftersom begge har udvist en tendens til at stige siden begyndelsen af 2007. I Malta har opfattelsen af inflationen også fulgt HICP-

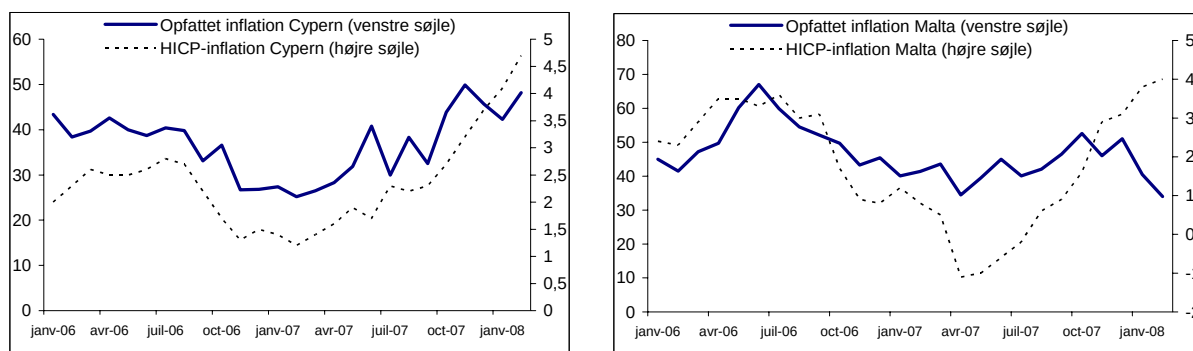
¹⁰ Prisovervågningen vil fortsætte til juni 2008.

¹¹ I henhold til Maltas lov om indførelse af euroen (Cap. 485) er afrunding af pengebeløb kun tilladt, når det resulterer i et pengebeløb i euro, som er mindre end det tilsvarende pengebeløb i maltesiske lira før overgangen. Er der tale om pengebeløb, som indgår i en større sammenhæng med henblik på at fastlægge tærskelværdier, kan omregningen af disse beløb, forudsat at det er nødvendigt, afrundes for at sikre sammenhæng i de tilgrænsende intervallers tærskelværdier for tydeligt at begrænse intervallet i en tærskelværdi. Når særlige omstændigheder, der er begrundet i tekniske begrænsninger, kræver det og efter indgivelse af ansøgning til euroobservatoriet, kan observatoriet give tilladelse til, at afrundingen foretages på en anden måde på baggrund af retningslinjer og betingelser, som euroobservatoriet fastlægger.

inflationen, om end knap så tæt, eftersom det markante fald i HICP-inflationen i april ikke modsvarede af et tilsvarende fald i den opfattede inflation.

Tilgængelige data fra overgangen til euroen viser, at inflationsopfattelsen ikke i første omgang er blevet påvirket. Trods stigningen i HICP-inflationen faldt den opfattede inflation i Cypern fra 45,7 procentpoint i december sidste år til 42,3 procentpoint i januar 2008, og i Malta faldt den opfattede inflation fra 51,0 procentpoint i den foregående måned til 40,5 procentpoint i januar 2008. Det ser derfor ud til, at hverken stigningen i HICP-inflationen eller den mulige effekt af euroens indførelse på priserne har påvirket forbrugernes inflationsopfattelse. Andre faktorer som f.eks. oplysningskampagner har muligvis medvirket til at skabe en opfattelse af, at inflationen er faldende i de to nyeste medlemsstater i euroområdet. For Maltas vedkommende hænger det sandsynligvis sammen med forbuddet mod at afrunde priser opad og den strenge håndhævelse heraf.

Figur 5

Kilde: Kommissionens tjenestegrene

Situationen har imidlertid delvis ændret sig i februar 2008. Hvor inflationsopfattelsen i Malta er fortsat med at aftage og faldet fra 40,5 procentpoint i januar 2008 til 34,0 procentpoint, er den opfattede inflation i Cypern tiltaget fra 42,3 procentpoint i januar 2008 til 48,2 procentpoint. Det er imidlertid for tidligt at drage konklusioner om den videre udvikling i inflationsopfattelsen i Cypern og Malta.

Cypern og Malta har oplevet inflationspres siden midten af 2007 hovedsagelig på grund af den globale voksende inflation inden for underkategorierne energi og fødevarer. Inflationsopfattelsen har samtidig generelt fulgt tendensen i HICP-inflationen. I den første måned efter overgangen til euroen blev inflationsopfattelsen holdt nede til trods for, at den målte inflation accelererede. I februar måned steg den opfattede inflation i Cypern, mens den i Malta faldt yderligere.

5. OPLYSNINGSKAMPAGNE OM OVERGANGEN TIL EURO OG OFFENTLIGHEDENS OPFATTELSE

I **Cypern** blev kampagnen for indførelsen af euroen og det nationale euro-websted (www.euro.cy) officielt indledt den 31. maj 2006. Massemediekampagnen påbegyndtes først i foråret 2007, hvilket til dels skyldtes udbudsproblemer omkring udvælgelsen af reklamebureau. Man fokuserede under kampagnen på smv'er, landdistrikter og svage grupper. Hovedbudskaberne omhandlede tidsplanen for overgangen, euroens fordele, omvekslingskursen og frygten for uberettigede prisstigninger. De største kanaler, som kampagnen foregik igennem, var radio (10 225 spots), tv (3 260 spots) og trykte annoncer

(206 bladannoncer og 241 avisannoncer). Såkaldte "eurobusser" kørte rundt på øen for at informere befolkningen i fjerntliggende områder. I erkendelse af den lave tilslutning til euroen øgede de cypriotiske myndigheder deres kommunikationsindsats i de sidste måneder, hvor den primært rettedes mod de svage grupper. Europa-Kommissionen støttede en række aktiviteter, herunder fremvisning af den nyligt udtænkte udstilling om euroen, en konference og et seminar for journalister, en national skolekonkurrence og udarbejdelsen af reklamemateriale.

Informationskampagnen ser ud til at have frembragt meget gode resultater. Ifølge Eurobarometer-undersøgelsen i februar 2008 følte 9 ud af 10 cyprioter sig meget godt eller rimelig godt informeret om overgangen til euroen. Den vigtigste informationskilde for de fleste borgere var medierne (61 %), efterfulgt af forretningsbanker (16 %) og Cyperns centralbank (10 %). De adspurgte var også meget tilfreds (49 %) eller forholdsvis tilfreds (44 %) med den information, som de nationale myndigheder havde givet vedrørende euroen. Otte ud af ti cypriotiske borgere havde modtaget en euroomregner, som de fandt meget nyttig. Ifølge Eurobarometer-undersøgelsen af februar 2008 efterlyste 80 % af de adspurgte stadig mere information om fair afrunding og korrekt prisangivelse, de sociale, økonomiske og politiske konsekvenser af euroens indførelse samt euroens sikkerhedstræk.

Den oprindeligt lave tilslutning til euroen i **Malta** blev vendt ved hjælp af en omfattende kampagne i flere faser, der først fokuserede på forståelse af og fordelene ved euroen, dernæst på de praktiske aspekter af overgangen. Den bestod af en blanding af aktiviteter i massemedierne (4 750 tv-spots, 20 125 radio-spots og 1 465 avis- og bladannoncer) og kommunikationsaktiviteter med personlig henvendelse (en telefonhotlinie, kontakt med pressen, ngo'er, lokale råd og kommuner, forbruger- og erhvervsorganisationer, skoler og svage grupper). Borgernes bekymring med hensyn til urimelig handelspraksis blev der regelmæssigt taget hånd om under oplysningsskampagnen. Et særligt euro-websted (www.euro.gov.mt) støttede alle aktioner og anførte metodisk al information vedrørende euroen.

Kommissionen støttede inden for rammerne af en partnerskabsaftale to udstillinger om euroen og en konference om euroen, en rundspørge blandt befolkningen og vedrørende perioden med de to valutaer samt en national skolekonkurrence.

Den lange og intensive oplysningsskampagne ser ud til at have givet meget gode resultater. Ifølge Eurobarometer-undersøgelsen i februar 2008 følte 9 ud af 10 maltesiske borgere sig meget godt eller rimelig godt informeret om overgangen til euroen. Medierne var den primære informationskilde for størstedelen af befolkningen, ligesom tv blev anset for at være den mest effektive kilde til information. TV-spotsene blev set af 87 %, hvoraf over 90 % fandt dem rimelig nyttige eller meget nyttige. I februar 2008 svarede 56 % af de adspurgte i Eurobarometer-undersøgelsen, at de ønskede yderligere information om fair afrunding og korrekt prisangivelse samt om euroens sikkerhedstræk.

Overgangen til euroen og den tilhørende oplysningsskampagne blev af begge landes befolkninger opfattet som værende forløbet smidigt og effektivt. Det viser, at en velstyret og omfattende kommunikationskampagne kan øge offentlighedens tilslutning til euroen. Endvidere har kampagnen i Malta vist, at frygten for prisstigninger, som kan henføres til overgangen til euroen, på vellykket vis kan imødegås gennem målrettede og intensive oplysningsaktiviteter.